

Asia: VN/13450/2020

Luonnos logistiikan digitalisaatiostrategiaksi

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Maanmittauslaitos kiittää tilaisuudesta lausua liikenne- ja viestintäministeriön lausuntopyyntöön luonnoksesta logistiikan digitalisaatiostrategiaksi ja lausuu asiassa seuraavaa.

Maanmittauslaitos edistää osoitetietojen hallintaa ja kehittää parhaillaan uutta valtakunnallista osoitetietojärjestelmää yhdessä kuntien ja muiden sidos-ryhmien kanssa. Osoitetiedot syntyvät ja niitä ylläpidetään pääasiassa kunnissa. Tavoitteena on luoda järjestelmä, josta osoitetiedot koostetaan yhteen ja tarjotaan yhteiskunnan käyttöön laadukkaina ja ajantasaisina. Osoitetietoja tarkennetaan sisäänkäyntien tiedoilla ja täydennetään reittiä opastavilla kulkupisteillä.

Osoitetietojen valtakunnallinen yhtenäisyys, hyvä laatu ja saatavuus ovat tärkeitä niin sisäiselle turvallisuudelle, tehokkaalle logistiikalle kuin tulevai-suudessa myös esimerkiksi automaattiselle liikenteelle. Laadukkaiden osoitetietojen varmistaminen nostettiin keskeiseksi kehittämistoimenpiteeksi myös vuonna 2018 eduskunnan hyväksymässä paikkatietopoliittisessa selonteossa (maa- ja metsätalousministeriön julkaisuja 4a/2018).

Maanmittauslaitos haluaa tuoda lausunnossaan erityisesti esille uuden valtakunnallisen osoitetietojärjestelmän tavoitteiden suhdetta ja yhtymäkohtia luonnosteltuun logistiikan digitalisaatiostrategiaan. Lausunnossa tarkoitetaan osoitetiedolla osoitetta ja sen sijaintiin viittaavaa koordinaattipistettä (ei tietoa siitä, minkä tai kenen osoite on).

Osoitetietojärjestelmän hyödyt logistiikan kannalta:

Osoitetiedon kattavuus laajenee: Osoitetietojärjestelmä tulee sisältämään paitsi rakennusten osoitteet myös rakentamattomien alueiden osoitteet. Tämä hyödyttää muun muassa rakentamisen aikaisten kuljetuspalveluiden logistiikkaa, kun erilaisten rakennuspaikkojen sijainti voidaan esittää osoitteiden avulla.

Osoitetiedon laatu paranee: Osoitetietojen hallinnan prosesseja kehitetään niin, että käyttöön saadaan ajantasaiset ja luotettavat osoitetiedot. Osoitetiedoissa olevat virheet, puutteet ja epätarkkuudet aiheuttavat nykyisin viivettä kuljetuksiin, turhia kilometrejä ja ylimääräistä työtä oikeiden tietojen selvittämiseksi.

Osoitetieto täsmentyy ja täydentyy: Osana kehittämistyötä kokeillaan rakennusten sisäänkäyntien osoitetiedon keruuta joukkoistamalla (Osoitehaavi-verkkopalvelu). Samassa kokeilussa kerätään ns. kulkupisteitä, jotka täydentävät reititystietoa osoitteeseen. Nämä tiedot ovat oleellisia logistiikan ns. viimeisen kilometrin tehtävässä mm. verkkokauppa ja kasvavat jakelupalvelut lisäävät näiden tietojen tarvetta.

Logistiikan kannalta sisäänkäynti- ja kulkupistetiedot kuljetusten solmupisteissä ovat tärkeitä. Vaikka näissä kohteissa on usein sisäiset liikenteen ohjauksjärjestelyt, tietojen saaminen valtakunnalliseen osoitetietojärjestelmään voi olla merkityksellistä mm. pelastustoimen kannalta. Parhaillaan hankkeessa tehdään yhteistyötä Hangon sataman kanssa, joka on kehittämässä Länsi-Sataman sisäistä osoitteistoa ja tallentamassa sitä Osoitehaavin kautta.

Uusi valtakunnallinen osoitetietojärjestelmä tulee myös tarjoamaan osoitetiedot avoimena tietona rajapintapalveluina, joihin logistiikan järjestelmät voivat kytkeytyä asiakaspalvelun ja kuljetusketjun eri vaiheissa.

Logistiikan toimijat ovat jatkuvasti tekemisissä osoitteiden ja niiden sijainnin kanssa ja tunnistavat siten sekä luotettavia että virheellisiä osoitetietoja. Tässä olisi mahdollisuus julkishallinnon kanssa yhteistyöhön, joka hyödyttäisi sekä logistiikan toimijoita itseään että koko yhteiskuntaa. Jos logistiikan tietojärjestelmiin kirjautuisi tieto toiminnassa kohdattujen osoitetietojen koetusta laadusta, tietoa voitaisi hyödyntää valtakunnallisen osoitetietojen hallinnan prosesseissa.

Osoitetiedolla on siten keskeinen rooli, kun kyse on tiedon hyödyntämisestä logistiikassa. Osoitetietojen kattavuuden ja laadun parantaminen sekä osoitetietojen täsmentyminen ovat osaltaan tehostamassa logistiikan toimintaa. Lisäksi luotettava osoitetieto vaikuttaa liikenteen turvallisuuteen. Osoitetietojen roolin tulisi olla selvästi esillä myös logistiikan digitalisaatiostrategiassa.

Nurmikari Jussi

Maanmittauslaitos - Pääjohtaja Arvo Kokkonen ja ylijohdaja Petri Korpinen